

بازار — ۱۵ مایس ۱۹۲۷

جلد: ۸

دردنجهی سنه — نومرو ۸۶

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
پوردی یاننده کی بناده
خصوصی دائره

صاحب و مدیری
محمد و سییح

مجله علمی

آبونه نشر انطی: سنه لکی ۲۵۰،
آلتی آیباغی ۱۲۵، فوق العاده
نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰
غروشدور.

مجموعه مزه یشتنجه طبعی تنسیب
ایدله بن اثرل اعاده ایدلر

هر آیک برنجی و ادبه بشجی کونلری مبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعه در.

تربيه

فرانسې قبر لیس و قوللرلی

۲۸

۲۸ نومبر ۱۸۸۱ قانوني عوميتنه قیزه موسساتي پری «لی لیسر» یعنی حکومت و موسسات، دیکری جماعت موسساتي اولان قوله زلر اولان اوزره ایکی صنفه آیریدی. لیسه لک آجیلا بهیسی آنجاق ملی اراده ابله ممکندر. یالکیز نازک موقت بر قراربله و بالا خزه مجلسک تصدیقنه اقرارن اخلک شرطبله ده لیسه لک آجیلا بهی (۱۸۵۰) ده نفر ایدیش اولان بر قانوتک (۷۰) نجی ماده سته یوقا مکتب آچی ایستنه و لایترک، مکتب ایچن اقتضا ایدن بنا و قوله کسبون و موبله و تدیس لوازمنی احضار ایستی مشروطدی. ثاباً مکتبک یانی باشند و فقط مکتبه ملحق یانیون دینان لیلی بر قسم کشادی ایچینه اقتضا ایدن تربیانی احضار ایستی لازمدهی؛ ثاباً اون سته مدته آجیلان بو مکتبه مساعفلی و یا مساقمیز بر مقدار لیلی بجای طلبه آلماسی مقتضی. اون سته مسوکر ایه بو مجبوریتدن صرفظر ایدله بهی جکلری. بو شرائط الیوم باقیدر. و قوله زلر تاسیسی ایچون عینی قیدل موجوددر. مع مافییه حکومت بویه بر آرزو اظهار ایدن هر ره اعظمی معاونتده بولونقدهدر. شمعی قانون، شهربک درعهده ایش اولیغی ابتدای مصرفره هان باری درجهده یاردیم ایتمکی قبول ایتشد. بوخصوصده ۲ اغوستوس ۱۸۸۱ قانونی اووقت ایچون لیه و قوله ژوابدانی مکتبلر لیک تجهیزاته مدار اولتی اوزره (۱۲۰) میلیون فراتی قبول ایش و بونک یالکیز (۲۰) مایوی کنج قیز موسساتنه تقریق ایلهمشدی. حکومت ولایترک بوخصوص ایچین یایچنلری هر نوع تشبیهات و استقراضاتی تسبیل و ۵۰ نسیبتده معاوی هیچ برزمان درون ایتهمشدر. (۲۷) جزیران ۱۸۹۳ ده منتشر مالیه قانونک ۶۷ نجی ماده سی بو حقیقی مؤیددر. بو معاونت اولجه هر سینه دوشن حصیه طالع بر اشتراک ایکن بالا خزه حکومت یاردیمی دفعه یایقی صورته موسساتک کشادی نیرمه جالیشمدر. ۲ اغستوس ۱۸۸۱ تاریخی قانونه حکومت قیز اولتمکتبلری ایچین ۱۸۸۲ دن اعتباراً ۶ ستهده تأدیه ایدیلک اوزره اون میلیون وضع ایدیلکی کچی یه عینی شرائط و مدته تابع اولتی اوزره اون میلیونده ولایت و اجملرک امرنه ویرمشر. ۱۸۸۳ ده بونون بولره ضمیمه ایکی نجی میلیون فراتی داهار بریشدر. ۱۸۸۴ ده منتشر مالیه قانونی ده یالکیز قیز لیه و قوله زلری ایچین (۲ میلیون دیزویک) فراتقی بر معاونت قبول ایتشد. (۱۸۸۵) ده منتشر بر قرازلمه ایلده قیز موسساتنه بش ییچ میلیون فراتی صرف ایدیشدر. بوندن ماعدا یه عینی قرازلمه ایله نصفی حکومت و نصفی شهرل طرفدن صرف ایدیلک اوزره اون دوت بوجوق میلیون فراتقی بر قردهی آجیلا بهی.

کلنجه، بوده اوجاقلرک فعالیت ساحه سنی تحدید دیکل، فقط تکشیف ایش اولمندن باشقا بر معنا افاده ایچر. البته بیلیرک، تورکیه کنجلککنک ایلک وظیفه سی آنادولو. ده در، تورکیه کنجلککنی یاردیمه چاگیران سس آنادولونک باغردن قوبان یانیسق فریاددر، بو فریاد عصرلرک ماتمی، فلاکتی طاشیور، بو فریاد یوزلرجه بیلدنبری آنادولونک عکسزقلش فریاددر، قولله قیز اوندن باشقانه ایشیدم بیلر. کوزلریز آنادولونک یاراسندن صیران قانک قیزلغندن باشقانه کوریم بیلر؟

بز مسعود دقفه لری بر فات داهای شندیرمک ایچون وسیله آرایان بر نسل دیکلز، بابالریز آنادولونک آغیر اضطراب یوکنی بومبارک تولککنک اوموزلرنده بارقاری کتیدیلر، اونلرک دقتی باغلایان حادثلر بزم بصیرتمزی آجیدی، آراق هر شیدین اول کوزل آنادولو، مقدس آنادولو رفاهه، حضوره، سعاده قاوونمالیدر. بو آرزو، کوسمزه صاریلماز بر قناعت، تولز بر ایاندر.

تورک اوجاقلری صولعومی قونفرمک بو ایکی قراصله بویوک حقیقی قوجاقلادی، مملکت مزده ملتیرورلک بویکی قرار ایله تام قوامی آلدی، نام عیارینی بولدی. بونون تورک اوجاقلری حیاله، حقیقته، کنجلکله برابر یورویور، تورکککه، مملکت قاهر و قادر بر عزم ایله، لازال بر ایمان ایله بیاض، شمععلی بر استقبال مزده یور.

محمد خال

حکومت کندیسینه اصابت ایدن قسمی ۱۸۸۶ دن اعتباراً قیسطله تأدیه ایتشد. (۱۸۹۳) ده ایهه یارسد اچیلما سی ققر ایدن اوج قیز ایهه سنک مصرفه مدار اولتی اوزره یارسی حکومت درعهده اخلک شرطبله بدی میلیون آلتیوز یک فراتقی برقردهی ویریلدی کچی یه یارسی حکومت تأدیه اخلک اوزره (دورت میلیون اوجیوزیک) فراتقی بر قردهی داهای آجیلا بهی. ۱ بو خصوصه دائر فضل معلومات، قلیل سته ۱۹۰۰ ده طبع ایدیش اولان Lycées et Colleges des jeunes filles عنوانی اثرنه مندرجدر ۱ بونون بونلر یالکیز تألیسات مصارف اولوب حکومت اسرله اداره و تعلیم ایچین اقتضا ایدن معاش و مصارفی کندی عمو بوده سیله نسبه ایتشد و یوقمده هر سته ایتشد. یعنی ۱۸۹۰ ده بزیلیونی کچمه بن اداره و تعلیم هیئی مصرقی ۱۹۰۲ ده ایکی بوجوق میلیون، عمو حرب بداینده (۸) میلیون و بونون (۱۵) میلیون. حکومت هر سته بو قادر فداکارلقدن صوکر، بجای طلبه تحصیلاتی ناملیه ایکی یوز یک فراتی ویرمکه، تبرکات و وقت شکستدهی و زاداته قاراشی ایتمده درک بونون جمعی ده بونون سنوی درتوز یک فرانقه قریبدر. ثاباً بوجوق مکتب یالری بکیدن تأسیس و انشا ایدیش اولوب اسکی اداره دن قاش بولونن بعضی مساعد یالریک تعلیمی ده بو مبارقاته یاردیم ایتشد. بونون مشهورم اولان بو عظم مؤسسه لری ایش بویه آزادی آراسی کسله یی یاردیم لک کرک ملت و کرک حکومت صاریلماز آرزو و تمایلر لیک محمولیدر.

بونمکتبک اداره طرزیه کلنجه: قیز مکتبلری ده ارکک ایه لری کچی نظارتک عمو مقتلری و اقامه سنک مراقبه سی آلتنددر و اداره طرز یی تماماً ارکک ایه لری نه مشاهد. قیز لیه لریک اداره هیئی ۱۸۸۶ دن بری اون اعضادن مرکبدر. بونلردن دورت ذاته طبیی اعضا تسیمه ایدلرک اقامه می مقتنی، والی و یا قائمقام، بلدی رئیس و مدیر خاندن مرکبدر. آلتیسی ده ایکی قادی و ایکیسی ولایت مجلس عمو اعضاسندن اولتی اوزره والی طرفدن ایلایدیلوب نظارتک تصویبته اقرارن ایش بولان معارف اموزنه آشنا کیمه لردر. اداره هیئتک مدنی دورت سته در. مجلس عمو ایچانی زما لرنده بو مدت برآز داهای تمدید اولتور. (۱۸۸۶) قانونک اون دردنجی ماده سی موجبجه یارسد بولونان بش قیز لیه سنک اداره سی توجیه ایدیش و همی، طبیی اعضا لره مدیر خاندن ماعدا نظارتک نصیبتدی (۶) سی قادی اولتی اوزره اون اعضادن مرکب بر هیئتک اداره سته بوندم ایدیشدر. (حایه هیئی) نطق آلان بو ذوات، مکتبکک اداره اموزنه مداخله ایتلر. وظیفه لری، عومیتنه عالم لریک مشروع طبلری تطمین خصوصتده مکتبی ایقاف و طلبه لک مساک امتیانی خصوصتده

ادبيات تاريخي

مخفي

تاريخ و تذکره نویسلریز حروفی شاعرلری، صنعتلرینه کوردکل، اعتقادلرینه نظر ائما که ایشلر، د نسیمی ایله پبرولری تاریخ صحیفه لرلنده بر شاعر میاسندن زیاده، بر سالک چهره سیله کورونولر، اوقادار که، صنعتلریک هونری مذهب لریک هونری ایلچنده قایب اولمشدر، دینیه لریلر.

باشده سید نسیمی الموق اوزره حروفی فیلکلری نی ییلدیکمز شاعرلر، ادبیاتزده برر مشعلدر، بو اعتبار ایله تاریخ شمدی به قادار اولرک صنعتیه مشغول اولامسی، قولایقله تلافی ایلدیه میجک آجی بر ضیاعدر. حروفی شاعرلر آراستنده محطی، لسمینیک صنعتیه قادار یاقلاشان شهر لریله ابدی بر ذکادر، یادکار بر اقدینی دیوانک شهاده لیه بوکا بلا تردد ایسانیلیر.

محطی طایق ایچون تاریخ ونذر کرلریزه مراجعت اتمک پیوده اولور، بز بورلرده شاعرک حتی اسمته بیله تصادف ایدمه دک، حیات بو صورتله قارا نایق وقابلی قالان محیطلک ادبی شخصیتی، دیوانه استناداً تعیین اتمک ممکندر.

بندمه وجود اولان محطی دیوانی اسکی بر نسخه اولوب ۱۱۷۸ سنه سنده استنساخ ایدلشد، دیوانک باشده: «محطی دیوانی طریق حاجی بکداش» دینیلدیکنه کوره، مستنسخ، محطی بکتاشی ظن ایشدر. بکتاشی طرفقی حروفیلکک تأثیری آتنده قلمش، ترکیبه بعضی حروفی عنصرلری ده

کیرمش اولقله برابر، اوندن بوسوبتون باشقا ویکی برمسکلدر. بکتاشیلکک بعض حروفی عقیده لریله تلمی، بو طریقک حروفیلکه توأم عدایده سته، بویه جه حروفی شاعرلرک بکتاشیلر میاننده صایلماسنه سبب تشکیل ایتن. اساساً حروفی شاعرلر، نظم لرلنده آسهن هوا ایله، بکتاشی شاعرلرندن تامیله

صنف تشکیلاتی و تدریسات:

قزلبیلرلی عمومیته (۸-۹) باشنده بولونان چوققلره مخصوص احضاری قسمه (۶) و (۱۳) باشنده اولان چوققلر ایچین اوج صنفلی ابتدائی قسمی، صوکر اوج صنفندن عبارت بئجی دوره ایلیه اوج صنفندن عبارت اولان ایکینجی دورمه احتوا اتمک اوزره اون صنفندن مرکبدر. معامیه بوتشکلیات بوکونه مخصوصدر. اسکیدن ایکینجی دوره ایکی صنفدی. بوکون بو دوره یه ایکی صنف اولقله برابر ۱۹۲۴ ده عینی زمانده یاقولورا امتحانلرینه احضار اتمک اوزره بر آری صنف تشکیل قبول ایدلشد. بولرک پروغراملری آشاغیده خلاصه ایدلشد:

۲۱ تقریر اول: نشر ایدیلن قزلبک اورتا تحصیلنه دایر قانونده: خانلره اوقوتولسی لازم کن دسرلر شو صورتله تفریح ایدلشد:

۴ - ماده: معلومات اخلاقیه، فرانز لسانی، بوکک سله قرات و هیچ اولامزه یاشایان دیلاردن برلی. اسکی ویکی ادبیات، جوغرافیا، قوزوموغرافیا، ملی تاریخ و عمومی تاریخه برنظر ریاضیات: هندسه معلوماتی، کیمیا، فیزیک، تاریخ طبیی. حفظالصحه، اداریه، ایلکینه ایشلری، معلومات قانونیه، رسم، موسیقی، ژئستاتیک.

۵ - ماده: دینی تدریسات عالم لریک طایق قدر برنده، مکتب داخلنده و فقط مجبوری درس ساعتلری اخلاص اتمکک شرطیه اجرا ایدیلر. بودری ویرجهک اولانلرک معارف نظارتی طرفندن مأمور ایدلش اولسی شرطدر. [۱] معامیه بوتون بودرسلر اسمرلری محافظه اتمکک برابری زمان زمان محتویاتی دکیشدیرمش و عصرک احتیاجانه کوره ترق ایشدر. مثلاً لایتنجه اولجه اختیاری ایکن ۱۸۹۷ ده مجبوری اولمشدر. آلفولیزم و مکتبلره مخصوص فنا اعتبارد، اخلاق و حفظالصحه دسرلریه ربط ایدلش و بداینده اخلاق بر شعیبیه عداوتکری روحانی شمدی آبریمه تدریس اتمه باشلاملشد. بوکک سله قرائتن برنوع خطابت و انشاد قصد ایدلشد. بودرسلرک جیبی برقانونه قبول ایدلش اولدوغی جهله لازم کانک اوقاق بر تحوکه ده یه قانوناً اجراسی مقتضی در.

خلاصه بودرسلر تکمیل قزلبیلرلنده مشترکدر. ۱۹۲۴ سنه سنده قبول ایدیلن نام دورده لری بر قزلبیلر سنک پروغرای و مفرداتی بو جزیران ۱۸۹۷ تاریخنده قبول ایدلش اولان پروغرامک عینی در. بالکر مفردانده تحولات وارد.

مبیل منا

[۱] ابتدائی مکتبلردن دین دسرلری دها صوکر قادر ایدلشد.

مشکلاتی ازالیه یاردن در. اکثریسی خالدر تشکیل ایدن بوعاضاکت حکومت مکتبلرلنده نماز ایش معارف منوبیلرلندن اولسی شرطدر. بو هیت مدیر خانک دعوتی اوزرینه سنه ده برچوق دفعه لری اجتماع ایدلر. مدیر خالدر و الیک آتاسیله تعیین اولونولر. بولردن مامدا لیس لریک معلملر مجلی و سائرمسی عتاً زم تشکلاتزده بکزر. فضل اولراق حکومتک اهمیتله مظاهر ایدوب ۱۸۹۷ ده نظامنامه سنی تمیدیل و آزالرلندکی مناسباتی تأسیس و بالخاصه خلقة دها تلم اولای بیه لریک رشکله افرغ ایشدیک (اسکی لیه و قولله ز آذولر جمعی) وارد. [۱]

[۱] کرک قز و کرک ادرک لیه و قولله زلری آذولرلی ایچین مشترک اولان بو جمیتک اهمیتله قنده بر قاج سطر یازمق قانده سز اولایه جقدر. ۱۹۰۰ ده فرانسه معارف نظارتی اورتا تدریسات مدیر عمومی بو جمیتلر قنده بر رابور تنظیم اتمک اوزره روحه آتی بر آنکته تعیم ایشدر:

۱ - جمیتکزک تشکیلاتی ۲ - عمومی برنامی کاهل اولدیفنه قان اولوغیمیدر؟ ۳ - اداره هیتک تشکیلاتی اصلدر اعضا کت و قدری و بودجه کز قنده معلومات؟ ۴ - اداره هیتک متدیمیدر؟ ۵ - مؤسسه کز، جمیتک سلامت و بقای ایچین، کرک مکافطر و ضعی، مسافله ترتیبی. الخ کبی خصوصی تشکیلات و کرک اعضا کت عیدنی تیزید خصوصتکدی غیرتلمیه نه درجه به قادار موفق اولقله در؟ ۶ - صیقینه ده بولونان اسکی آرقند. شلرینه ماموت ایدمه بیلورسی؟ ۷ - مآذون اقدیلری برلندیرمکک مشغول اولوریمیکز؟ ۸ - بوخصوصه و عمومیته عامه ک منافعه متعاق قرارلله لریکزی لف ایدیکز. ۹ - بوتون بونوع مسایه متعاق بر اثر نشر ایدیکز؟ ۱۰ - مؤسسه کزک بر تلویجیه سنی بایدیکز سه ربط ایدیکز ۱۱ - وظنلری ایچین حیاتی ترک ایدن اسکی لیه طلبه لری ایچین بر آده و یاغفار لوحی بایدیکز؟ ۱۲ - استقبال ایچین پروژه لریکز نهدر؟ ۱۳ - جمیتکزک باشقاچه مهم و مفید دوشونجه لری علاوه ایدیکز.

بو سؤالر ۱۸۹۹ حیزر انده جمیتک «۲۰۶» مختلف شعبه سته کوندیلدی. بولره ویران جوابلردن آکلاشلدیفنه نظر اتمک جمیت لونی لوغران لیس می طرفندن ۱۸۳۹ ده تأسیس ایدلشد. بوو ایکویزی متجاوز جمیتک الک زنگینک سنوی بودجه سی ایکی یوز آتیش بیک فراتی اول ققیریک ایل بیک فراتی اولدیلنی آکلا - شلمشد. بولر کندی حسابلریه مکتبلره بجای طلبه قبول ایدیرمشر، برچوق آرقند ایشلریه علاج ویرمشر و ماده معاونت ایشلردر. هر سنه متراید بر صورتده کسانلری آکران شمعلر سؤالرک احتوا ایدیک غایلی تماماً قطعنه چالیشمشر. بالکر بولردن قزلبه عالم اولان اتمک جمیت (۱۸۸۲) ده مون بیلده آجیلمشد. الک زنگین شعیبیه اون دورت بیک و الک ققیری بش بیک فراتی بر بودجه ایله اداره ایدلشد. تأسس ایدیکری کوندن بری بو جمیتلرله نبر اختلاس و نه ده بر سوء استعمال شایع سی کوروله مشدر.